

גדר שקלים

מיסודו של המלובין ראש המקובלים הנאון הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זע"א

י-ם	ת"א	ח'פ"ה	ב"ש
7:03	7:21	7:25	7:22
8:19	8:21	8:22	8:19
ר"ת:	9:02		

דבר ה'

מאמר השבועי באתר "על"י" המוקדש לרבי בנימין שמואל'ל שטיינ'א

מה בין גולה לגאולה?

יגמרו הלחמניות. אך לשמחתו, הוא קיבל בדיוק את הלחמניה האחרונה. הוא היה כה מאושר. הנה בידו הלחמניה. אמנם קטנה, אבל טרייה וריחנית. באותו רגע הבחין לפתע, כי הגיעו סלים נוספים מלאים בלחמניות. מיד עלה בדעתו רעיון, אם יש כל כך הרבה לחמניות, מדוע לא לקחת עוד אחת. וכך עשה. עתה בידו היו שתי לחמניות טריות.

לפתע הוא הרגיש יד לופתת את צווארו, וקול מאיים לוחש באוזניו "ראיתי, יהודי!". הוא הביט לאחור, והנה לפניו חייל רוסי שבו. אותו רוסי בריון תפס בו בחזקה ואמר: "תן לי מיד את שתי הלחמניות!". היהודי ערך לעצמו חשבון, הוא הרי אסיר כמוני, מה פתאום שאתן לו, "לא אתן לך" אמר בנחישות. אך הגוי הכה בו בעוצמה וחטף ממנו את הלחמניות הטריות. היהודי הרגיש את צילו של מלאך המוות פורש עליו את כנפיו, נשא עיניו למרום וקרא "ריבוננו של עולם, דווקא עכשיו למות, רגע לפני השחרור!! אם רצית לקחת ממני את נשמתך, במשך חמש השנים האלה היו לך מאות הזדמנויות לעשות זאת!!!". וכך, כשהוא מלא טענות כרימון כלפי מעלה, איבד את הכרתו.

כשהתעורר משנתו ראה להפתעתו והנה השמש זורחת. חמש שנים הוא לא ראה שמש זורחת, שכן הנאצים היו מעירים את כולם בארבע לפנות בוקר למסדר. ומי שלא קם - לא זכה לקום יותר... לאט לאט חדרה למוחו ההכרה: הנאצים כבר אינם נמצאים כאן, הם ברחו. השתחררנו... אבל למה כזה שקט מסביב? הביט סביבו, וראה שכולם...מתים! או אז הוא הבין, הלחמניות היו מורעלות! אך היות ונגזר עליו ממרום לחיות, דאג בורא עולם שייקחו ממנו את הלחמניות... ומססירב לתת אותם - קיבל מכות. וכל זאת כדי שיוכל להמשיך לחיות!

הסבא מקלם היה דורש את הכתוב (תהלים קיח, כא) "אודך ה' כי עניתני ותהי לי לישועה" - בדרך זו: אני מודה לך, ריבוננו של עולם, על שעניתני... (לשון ענייני) שעל ידי זה באה לי הישועה הגדולה!... כי עבודתנו בתוך הגלות לגלות את ה"אלף" שהופך את ה"גולה" ל"גאולה", הוא אלופו של עולם שהכל מחושב אצלו, והכל לטובתינו האמיתית. ובע"ה ע"י תיקון ושיפור מעשינו נזכה להפוך חשוכא לנהורא, ולצאת מגלות לגאולה. ומתוך האבל והיגון יצמחו השמחה והנחמה. שבת שלום ומבורך!

"אלמלא נפלתי - לא קמתי, ואלמלא ישבתי בחשך - לא היה ה' אור לי". כי זה ההכרח בבריאה, שלפני יצירת דבר מה, יהיה העדר. הנה למשל הביצה בכדי שיצא ממנה אפרוח, עליה להרקיב קודם, בכדי שיצא אפרוח חי. וכך הזרע הנזרע באדמה, עליו להרקיב בכדי שינובט ויצמח.

כך היה בתחילת בריאת העולם. האור בא מכח החושך שקדם לו, כמו שנאמר "והארץ הייתה תהו ובהו וחושך... ויאמר אלהים יהי אור". כי מציאות החושך היא הסיבה לאור. "ויהי ערב ויהי בקר" - הערב הוא הסיבה לבוקר שבא בעקבותיו, "יוצר אור ובורא חושך" - יצירת האור היא תוצאה מכך שתחילה נברא החושך. כן הוא גם מצב הגלות, טרם בקיעת שחר הגאולה שהיא התחדשות הווייתו של עם ישראל - קודמת לה גלות, שהיא העדר צורתו הקודמת בשבתו על אדמתו ובית המקדש על תילו. רמז מופלא לרעיון זה, אמרו בדרך צחות, כי על פי סדר אותיות א"ת ב"ש הרי ביום שחל ראשון של פסח יחול גם יום תשעה באב. והדבר פשוט, כי תחילת גאולתנו בפסח, וסוף הגאולה בט' באב, המעגל נסגר, כביכול מאל"ף עד תי"ו. אולם כיוון שלגלגל אין סוף, הרי שהסוף, הופך להיות ההתחלה...

מתוך החושך מתגלה האור

הסיפור המופלא הבא שלפנינו כפי שסיפר הסופר הנודע רבי חנוך טלר שאירע בסוף מלחמת העולם השנייה - ימחיש לנו דברים אלו היטב. כידוע, בשלהי מלחמת העולם השנייה, רוכזו היהודים ל"מסע המוות" בו הלכו מאות קילומטרים ושוכנו במחנות גדולים. היה זה במחנה "ברגן בלזן", שם שוכנו כמות גדולה של מה שנשאר מיהודי אירופה, יחד עם גויים רוסיים ושבויה מלחמה אחרים. בוקר אחד הגיעו הנאצים והכריזו: "אנחנו יודעים כי בעוד כמה ימים יגיעו הנה האנגלים ואנו רוצים שתספרו להם כמה טוב היה לכם אצלנו... לכן הבאנו לכם לחמניות טריות". הרעב ששרר במחנה היה נורא, בלתי ניתן לתיאור. מחשבתם הייתה נתונה רק לשאלה אין להשיג אוכל. אם היינו שואלים מה הם מעדיפים: להשתחרר או לחמניה? היו מבקשים לחמניה!

יהודי אחד נעמד בתור. ומשהביט לעבר סל הלחמניות, ראה שלא נותרו בו הרבה לחמניות, התעורר בליבו החשש שמא בדיוק כשיגיע תורו

שבת זו, הבאה מיד לאחר תשעה באב, נקראת בפי כל "שבת נחמו", על שם ההפטרה הנקראת השבוע "נחמו נחמו עמי". ונהגו ישראל לעשותה כעין יום טוב, וכל השמח בה זוכה בנחמת בית המקדש, כמו שנאמר (שיר השירים ג, יא): צאנה וראנה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לבו. "ביום חתונתו" - זה מתן תורה, "וביום שמחת לבו" - זה בנין בית המקדש שיבנה במהרה בימינו.

ולכשנעמיק בדבר, נראה כי לא דבר ריק הוא, שכן רומזים לנו רבותינו בזה, כי דווקא בתוך הגלות מתגלית הנחמה במלוא עוזו. שהרי החורבן היה בסוד (ירמיהו כו, יח): "ציון שדה תחרש", ושדה הנחרשת הרי היא חוזרת ונזרעת, ואדרבה, לולי החרישה, הרי שלא היינו באים לידי זריעה.

הר-שדה-בית

ונודע (פסחים פח). כי אברהם אבינו קרא לבית המקדש "הר", שנאמר (בראשית כב, יד): בהר ה' יראה. ואילו יצחק קראו "שדה" כמו שכתוב (שם כד, טג): ויצא יצחק לשוח בשדה, ויעקב קראו "בית", שנאמר: אין זה כי אם בית אלהים.

והמתבונן יראה, כי יש כאן תהליך הדרגתי של הורדת השכינה לתחתונים: "הר" - הוא מקום סלעי שלא ניתן לעבד אותו, אח"כ "שדה" - הוא מקום שאפשר לזרוע בו ולהצמיח פרסים וכו', ואח"כ "בית" - המכיל את כל טוב העולם בתוכו. והנה, כאשר נחרב ה"בית", חזר בית המקדש להיות "שדה" כמו שקראו יצחק, ושדה הרי הוא מצמיח מחדש, וזקוק הוא לחרישה בכדי שיוכלו לזרוע בו, וכך היא הגלות, שעניינה הוא להצמיח את הגאולה.

הרקבון שמביא את הפריחה

וכך הוא טבעו של עולם, אין דבר שיוכל להגיע לתכליתו האמיתי בעולם הזה - מבלי שיהיה בו קודם העדר מוחלט. וכפי שאמר רבותינו בילקוט (מיכה, רמז תקנח) מתוך צרה - רווחה... מתוך נפילה - קימה, שנאמר "כי אשב בחשך ה' אור לי". ובמקום אחר (ילקוט"ש תהלים תרכח) דרשו רבותינו באותו עניין

מצוה ללמד תורה בניו ובני בניו

"והודעתם לבניך ולבני בניך" (ד, ט)

"ולמדתם אותם את בניכם" (לקמן ה, א) אין לי אלא בניכם, בני בינכם מנין, תלמוד לומר והודעתם לבניך ולבני בניך וגו'. אמר רבי יהושע בן לוי, כל המלמד את בן בנו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו קבלה מהר סיני, שנאמר והודעתם לבניך ולבני בניך, וסמך ליה יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחורב (קידושין ל ע"א).

א. כשם שמצוה ללמד את בנו כך מצוה ללמד את בן בנו, שנאמר והודעתם לבניך ולבני בניך, ולא לבן בנו בלבד אלא מצוה על כל חכם מישראל ללמד לתלמידים שגם הם נקראים בנים, אלא שמצוה להקדים בנו לבן ובן בנו לבן חברו (ש"ע י"ד רמ"ג).

ב. אם אין יד האב משגת לשכור מלמד לבנו וגם אינו יכול ללמוד עמו בעצמו ויד אבי אביו משגת, כופין את אבי אביו (הסבא) לשכור מלמד לבן בנו וגם כל הוצאות תלמוד תורה של בן בנו מצוה עליו כמו על האב ממש, מפני שכשם שמצות עשה מן התורה על האב ללמד את בנו תורה, כך ממש מצות עשה מן התורה ללמד את בן בנו שנאמר והודעתם לבניך ולבני בניך (הלכות ת"ת להגר"ז).

ג. בן בתו ובן בן בנו (נינו) אין חיוב עליו אפילו לשכור מלמד ואין צריך לומר שאר הוצאות תלמוד תורה אלא מדין צדקה אם הוא אמיד וראוי לצדקה זו כי קרוב קרוב קודם כמו שיתבאר בהלכות צדקה, אך אין נפרעין ממנו שלא בפניו כמו שנתבאר שם, אבל אם יכול ואפשר לו ללמוד עמהם בעצמו - חייב ללמדם (שם).

עניינא דיומא - הלכות זכר לחורבן (א)

א. משחרב בית המקדש תקנו חכמים שהיו באותו הדור שאין בונים לעולם בנין מסוייד ומכווייר כבנין המלכים אלא טח ביתו בטיט וסד בסיד ומשייר מקום אמה על אמה כנגד הפתח בלא סיד (ש"ע או"ח תקס"א) וכשיוצא ונכנס רואה השירור הזה ויזכור החורבן ויתאונן עליו (לבוש שם).

ב. קנה דירה והיא כבר מסויידת וצבועה ואין מקום לתלות שהדבר נעשה בהיתר, דהיינו שגר שם גוי וסייד לעצמו - חייב לקלף הצבע אמה על אמה (דורשי ציון סימן ב).

ג. הנהוגים לעשות איזה זכוכית ולכתוב עליה "אם אשכחך" או לצייר כותל המערבי וכדו' במקום לשייר אמה על אמה, לא נכון עושים כי אינו אלא נוי (עיין חזו"ע ד' תעניות עמוד תכט).

ד. וכן התקינו חכמים שהעורך שולחן לעשות סעודה לאורחים מחסר ממנו מעט ומניח מקום פנוי בלא קערה מן הקערות הראויות לתת שם (ש"ע שם ס"ב) ומשמע מדברי השו"ע שבסעודה רגילה שעושה בחול לעצמו אין צריך לשייר (ש"ת שבה"ל י, פה הובא במקור ציון רעז).

ה. גם בסעודת מצוה כמו ברית מילה וחתונה צריך לשייר מקום פנוי, אבל בשבתות וימים טובים לא יחסר שום דבר (משנ"ב שם סק"ה).

ו. וכדאי שירגיל עצמו במחשבה זו ראוי שיאמר מזמור על נהר בבל (סדר היום) ובשבתות ויו"ט או יום שאין תחנון יאמר שיר המעלות בשוב ה' (אחרונים בשם הש"ת), ועיין עוד בנוסח שכתב רבנו הבן איש חי (בהר"ב בחוקותי ס"א).

במעלת הכוונה בתפילה

"וְאֶתְחַנֵּן אֶל ה' בְּעַת הַהוּא לְאָמֹר" (ג, כג)

כתב הרש"ש בנהר שלום (דף כ"ו ד"ה ואיני כמזהיר) שהתפילה בלא כוונה כגוף בלא נשמה, עיין שם. ואף על פי שהרב מדבר על כוונת השמות והספירות, מכל מקום הוא הדין וקל וחומר לכוונת פירוש המילות. הן אם מחשב מחשבות אחרות בתפילה, לא תצא התפילה זכה ונקיה, אלא כולה מלאה חלודה, טוב ורע מעורבים בה, בגלל שנתן בה מחשבה זרה, היפך הצורך והחובה לעשות לה בחינת נשמה, ולהעלותה כמו כלה כלולה, לפני מי שהכל ברא.

כתב בספר אור הישר (פרק י"ד) כי אדם שאינו מכוין בתפלה, משתף עמו רוח הטומאה, ויבוא גם השטן בתוכם, ואוי לו ואוי לנשמתו, כמה רעה גורם לעצמו. וזהו לכל אדם, קל וחומר לשליח ציבור. ודרשו דורשי רשומות (הובא בכף החיים פאלגי סימן י"א אות ה'), ש"צ העובר לפני ה' תיבה" יכוין שראשי תיבות "תיבה" הן תפלה ישרה בכונת הלב, שהמבחן לאדם אם צדיק הוא, כשמכוין היטב בתפלתו בלי שום מחשבה.

והרב בתי כנסיות (הובא בכף החיים שם) הביא שהמתפלל בכוונת הלב, ניצול מחיבוט הקבר.

ובספר המידות (ערך ממון ח"ב אות י') כתב, מי שמקיים יהי ממון חברך חביב עליך כשלך, על ידי זה זוכה להתפלל בכוונת הלב.

כיצד להשיג את הדבקות בהשם?

"וְאֵתֶם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם. רְאֵה לַמְדַּתִּי אֶתְּכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים" (ד, ט-ה)

"אתם הדבקים", אפשר שגדולי ישראל שיזכו לסודות עליונות לנשמת התורה, ממילא על ידי דקים להו בשבילי דרקינא, הם משיגים את הדבקות בה'. אולם כלפי המון ישראל שלא זכו למידה זו, כיצד היא הדרך ל"ואתם הדבקים"? אמר ה', על ידי "ראה למדתי אתכם". לפי שה' בחסדו רצה להיטיב טובה כללית לכל ישראל, ולכן נתן לנו את התורה וכמו שכתב הרמב"ם (לאורך מורה הנבוכים ח"ג).

ח'כמתכם ו'בינתכם לעיני העמים ר"ת חולה

"חֻכְמַתְכֶם וּבִינַתְכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים" (ד, י)

חכמתכם ובינתכם לעיני העמים ראשי תיבות "חולה". כי העוסק בתורה פניו מכורכמים שהתורה מתשת כוחו של אדם, ונראה כחולה. וכשהוא גברא רבא עליו נאמר (קהלת ח, א) "חכמת אדם תאיר פניו".

את התורה צריך גם לבקש וגם לדרוש

"וּבִקְשֶׁתֶם מִשָּׁם אֶת ה' אֱלֹהֵיךָ וּמִצַּאתִי תִּדְרָשׁוּן בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ" (ד, כט)

הגר"א (משלי א, כח) מבאר את הפסוק לגבי עסק התורה. הפסוק מלמדנו שלעסק התורה צריכים שני דברים, הראשון הוא שעלינו "לבקש" ולהתחנן אל ה' שיעזור לנו להשיג את התורה, והשני הוא שיש לנו "לדרוש" ולחקור את התורה ביגיעה ובעמל רב.

רמזים נפלאים בכסוק

"וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבְךָ" (ו, ה)

"והיו" עולה בגימט' "זך", רמז לתורה הקדושה הכתובה ב"זך" אותיות. "על" עולה בגימט' ק', רמז למאה ברכות. "לבבך", נוטריקון "לב בך" - "לב" רומז ל-לב' חוטי הציציות שישנם בציצית, השקולה כנגד כל המצוות, כל אלה יהיו "בך".

סגולות למציאת זיווג

ג. הרוצה למצוא כלתו במהרה יקרא ה' פרקי תהלים במשך ארבעים יום רצופים ואלו הן הפרקים: לב, לח, ע, עא, קכז (נפלאים מעשיך ז, ח) [ו"א לא, לב, ע, עב, קכד (מ"א שליט"א בשם זקן המקובלים צוק"ב)]. ואחר מכן יערוך תפילה ברורה לה' מקרב לב שיזמין לו את בת זוגו במהרה.

תפילה המסודרת על פי שם בן ע"ב אותיות דידיע שעל ידי שם זה נקרע הים, וא"כ על ידי כוונת שם זה יזכה לפתוח לו שערי רחמים ולמצוא הזווג, ולכן יאמר הפסוקים שסייד הרמב"ן ז"ל רומז בהם שם ע"ב ויכוין בשמות שיוצאים מן הפסוקים ואח"כ יתפלל על זווגו.

א. סגולה למצוא בת זוג לומר שירת הים בשמחה גדולה (בניהו תענית ו).
ב. ונראה על פי הנזכר שכדאי שיתפלל

על הצדיקים
מתורגמן ומעשיהם של צדיקים
בפני ספינת כבוד מור"ר שליט"א

הגה"ק רבי נתן נטע שפירא זיע"א בעל "מגלה עמוקות" – י"ג אב

רבינו נולד לאביו הרה"ק הרב שלמה שפירא בשנת שמ"ה באחת מערי פולין ויקרא את שם בנו כשם אביו - זקנו של הנולד, שנפטר כשבע שנים קודם לכן, הגאון הקדוש הרב נתן שפירא אברק"ק הוראדנא אשר במדינת ליטא, אשר חי בדור אחד עם הרמ"א ומהרש"ל.

בימי נעוריו, תוך התעלותו בחבינוני הקבלה, קיבל על עצמו רבינו גלות. הוא החליף את בגדיו יצא לדרך כעני ודל ונדד מעיר לעיר ומכפר לכפר. אחד מנדודיו תעה ביער עבות ונקלע לחבורה של שודדים. הללו תפסו אותו ואיימו עליו: אם גנב אתה - תשב אתנו ואם לרגל באת - מות תמות. נאלץ לומר שאכן גנב הוא ובטעות הגיע לכאן. אף משמים סייעו בידו והוא החל משוחח עמהם בענייני גניבות וישא חן וחסד בעיניהם.

בתוך החבורה הזו היה מתחזה נוסף. אדון אחד, בן אצילים, אשר כל רכושו נגנב ממנו. הוא הושב בבית הסוהר כאחד האסירים ומשאלה שוחררו הוא הצטרף אליהם למעשה גניבותיהם, כדי להתחקות אחרי גונבי רכושו. גם לפני התרברב רבינו בגניבותיו הרבות ואף אישר בפניו כי היה בין הגנבים שהשתתפו בגניבה הגדולה אצל האדון, לבל יחשדוהו שמא אינו גנב.

באחד הימים שכנע האדון את חבריו להתנפל על ארמון מפואר. ידע האדון שישנה שמירה חזקה בארמון וכך יפלו כל השודדים בשבי ובתוכם גם אותו גנב שהשתתף בגניבה הגדולה. שם, בארמון, כבר יוציאו ממנו את כל הסודות ויוכלו להתחקות אחר הגניבה ומבצעיה. כך אמנם היה. רבינו הוחזק במאסר והחלה החקירה אודות הגניבה. ראה רבינו שצרתו צרה והוא נאלץ לספר אודותיו הכל כי לעולם לא היה גנב ואת אשר עשה - להציל את נפשו עשה. אולם האדון לא שעה לדבריו, הרי בפירוש הודה שחלקו עם גונבי הרכוש.

מתוך בכי תמרורים נרדם רבינו בחדר המעצר שהושם בו. בלילה חלם ששרתני הארמון עומדים להרעיל את האדון. משבא אליו האדון לחקור אותו בחקירה נוספת, אמר לו רבינו: דע לך כי כל בואי הנה, הוא כדי להצילך ממות ובזאת תיבחן שלא גנב אני. האדון לעג לדבריו, אולם רבינו הוסיף ואמר: כשיגישו לך את האוכל, תצווה להאכיל בו את הכלבים ותראה מה יהיה סופם. עשה האדון כאשר צווה ואכן אומתו הדברים. הכלבים מתו במקום, כי רעל קשה שמו במאכלו. מיד ציווה האדון לאסור את המשרתים ואת רבינו שחרר ממעצרו. מיד כאשר שוחרר מיהר רבינו לברך ברכת "הגומל לחייבים טובות" והמשיך בנדודיו.

רצה האדון לגמול טוב לאשר היטיב עמו והצילו, אך לא מצאו. הוא ציווה לערוך סעודה גדולה ולחייב את כל התושבים היהודים להשתתף בה. הוא הלך מאורח לאורח כדי למצוא את מושיעו, אך הוא לא היה ביניהם. יצאה פקודה מפיו להביא אליו כל יהודי ויהודי שלא בא. מיהרו השמשים אל בתי העניים ובתי התמחווי והביאו בחזק יד את כולם אל האדון ובתוכם היה גם רבינו. משראהו קיבלו בשמחה ובהתלהבות וסיפר לכל הנוכחים את מעשה ההצלה שהצילו רבינו ושם ה' נתקדש ברבים ומאז היה האדון עושה חסד לכל אדם מישראל.

שירת מביית ההוראה
שאלות שהתקבלו בבית ההוראה
של ישיבתנו הקדושה

מברך בא"י וכו' משנה הבריות (ש"ע סי' רכה סעי' ח) ואינו מברך אלא בפעם הראשונה שרואה בחייו את הקוף או את הפיל, ואם כבר ראה ולא בירך, לא יכול לברך בפעם השניה (עיין ש"ע שם סי"ט, הלכה ברורה, סעי' נ).

שאלה: כשאני מטייל ורואה נוף יפה ביותר, האם יש ברכה שאפשר לברך להודות ולשבח את הקב"ה?

אם רואה הרים גבוהים ביותר שמעוררים התפעלות כגון הר החרמון, או הרי האלפים וכיוצא ב יכול לברך עושה מעשה בראשית (ש"ע סי' רכה סעי' ג, הלכה ברורה שם).

שאלה: האם יש מקור למה שנוהגים לשתות מים במוצאי שבת ואומרים שבאר מרים מסתובבת בבראות?

תשובה: מנהג זה הובא בב"י וברמ"א (או"ח סי' רצט סי') בשם הכל בו, ש"א לדלות מים בכל מוצאי שבת, כי בארה של מרים טוב על מוצאי שבת כל הבראות, ומי שפוגע בו וישתה ממנו יתרפא מכל תחלואו עכ"ל, ומים מהברו הוי כמים מהבער (פסקי תשובות שם אות יח).

שאלה: אדם שלוח מעות ואין לו מעות לשלם בזמן שנקבע, האם יכול לפרוע בצ'ק דחוי בעל כרחו של המלוה?

תשובה: זכותו של המלוה לבקש שיפרע לו בצ'ק מזומן ולא דחוי, וכן אסור ללוה להוסיף לו בצ'ק מחמת שהוא דחוי, דחוי ריבית (שמרו משפט ח"ג סי' יב).

[הרבנים המשיבים:] הרה"ג שלמה חיים אלימלך והרה"ג עובדיה יוסף בן שלום]

שאלה: שכרתי לבין הזמנים נגרות (כעין קראון למגורים שיש שם מקום לשינה מים מקלחות ממש כמו בית, והוא נגרר עם הרכב ממקום למקום), האם הפתח בנגרות צריך מזוזה?

אין הפתח של הנגרות צריך מזוזה כיון שזה נחשב דירת עראי (ש"ע י"ד סי' רפו סעי' יא).

שאלה: שכרתי צימר לשבת, הגעתי סמוך לשבת לצימר, ולא מצאתי שם פלאטה לשבת, מה אפשר לעשות במצב כזה?

צריך לבשל את כל התבשלים בישול גמור, וניתן אז להניח את התבשיל על גבי אש גלויה, ויקח נייר כסף ויכסה את הכפתורים של הגז, (ש"ע רנג ס"א, ובמקום צורך יש להקל כדעת ה"א, גם לבני ספרד, חז"ר"ע שבת ח"א, כדמוכח מס' רנד ס"ד).

שאלה: האם בים ניתן ליטול ידים מהמים שבים?

בים התיכון וכדו שהמים לא ראויים לשתיה אי אפשר ליטול מהם ידים, אבל אפשר להטביל את הידים בים ולברך על נטילת ידים, ואם יש מים ראויים לשתיה כגון בכינרת יכול גם ליקח כלי ולמלאתו וליטול ידיו. (ש"ע קנט סעי' כ, סי' קס סעי' ה-ט).

שאלה: מה מברכים על ראית קוף ופיל שאני רואה בגן חיות?

לקבל מושג
ביאור מושגים בעולם הח"ן

ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אותו וכו', ואם התורה עצמה דברה כך, גם אנחנו נוכל לדבר כלשון הזה, עם היות שפשוט הוא שאין שם למעלה אלא אורות דקים בתכלית הרוחניות בלתי נתפשים שם כלל, וכמו שאמר הכתוב כי לא ראיתם כל תמונה".

וכבר כתב מהר"י אירגאס בספר שומר אמונים בעיקר החמישי "הנה רבים חושבים לדמות האלוה שהוא אור גדול זך ובהיר בחשבם שענין זה אינו גוף, ובאמת הוא תכלית השבוש והטעות, כי האור עם היותו יקר שבמיחושים, עם כל זה הוא גשמי, ואין לך שום דמיון שידמה האדם בשכלו ודמיונו שלא יהיה לו דמות הגוף, וכמו שכתב האריז"ל כי הכח המדמה שבאדם אינו יכול לצייר רק ציור גשמי וחומרי ולא ציור רוחני הנקרא צורה ונפש, וכו' ומכאן תלמד מהו ענין רוחני ומהו ענין גשמי, כי כל הנכנס בהבנת השכל הוא פשוט כי השכל אינו גשם, וכל הנכנס במדמה הוא מוגשם, ולעולם לא יוכל להמלט ציורו מהגשמה.

ומה שתמצא בספרי המקובלים שקוראים את פעולת האין סוף והספירות בשם 'אור' אינו מפני שהם עצמם אור, רק מפני שקצר מצע שכלנו בעודו מלובש בחומר הגוף להשיג מהות ועצם הרוחניות, ואי אפשר לצייר פעולות רוחניות היאך הם כדי לתאר אותם בשם האמיתי, לכן כינו אותם בשם 'אור' כי הוא היקר שבמיחושים".

עשר ספירות - אורות

כבר הזכרנו כי יש עשר ספירות - הנהגות שבהם מתנהג הבורא יתברך עם הנבראים, בקבלה נזכרים העשר ספירות גם בשם 'אורות' כביכול כל ספירה היא אור אחד הנמשך ברצונו יתברך להאיר לעולמות התחתונים להנהיגם.

ומוכרחים אנו לבאר כי באמת אין הספירות אורות כמו האור שבעוה"ז היוצא מהנהר, כיון שהם רוחניים ולא גשמיים, וכבר כתב רבינו האריז"ל בשער ההקדמות שדבר גלוי הוא כי אין למעלה לא גוף ולא כח בגוף חלילה, וכל הדמיונות והציורים לא מפני שהם כך ח"ו, אמנם לשכך את האוזן לשייכל האדם להבין הדברים העליונים הרוחניים הבלתי נתפסים בשכל האנושי, לכן ניתן רשות לדבר בבחינת ציורים ודמיונות, כאשר הוא פשוט בכל ספרי הזהר, וגם בפסוקי התורה עצמה כולם כאחד עונים ואומרים כדבר הזה, כמו שאמר הכתוב "עיני ה' המה משוטטים בכל הארץ", "עיני ה' אל צדיקים", וישמע ה', וירא ה', וידבר ה' וכאלה רבות. וגדולה מכולם מה שאמר הכתוב

תפילת החפץ חיים להצלחת ספרו המשנה ברורה

זאב, פחדתי וחששתי שהזאב עלול לחדור לעבר דיר הצאן שברשותי. לא השתהית, תפסתי מקל ורצתי לכיוון הקולות בכדי להבריח את ה"זאב" מהמקום לפני שיהיה מאוחר.

התקרבותי יותר ויותר לעומק היער, ואז השתוממתי להיווכח שאין אלו קולות של זאב, היו אלו קולות אנושיים של אדם בשר ודם השוכב על אדמת היער וממרר בבכי... לאחר שנגרעת מהמחזה שהתגלה לנגד עיני, ניגשתי קרוב אל אותו אדם לראות האם זקוק הוא לעזרה. ביקשתי ממנו שיסביר לי מה הוא מחפש כאן ביער, ועל מה ולמה הוא ממרר בבכי רם כל כך?!

אותו אדם קם ונעמד על רגליו, והנה לעיני נגלתה דמות של חזות יהודית. היה זה יהודי מבוגר בעל זקן ופאות, עיניו אדומות מבכי, וכך אמר לי, "בבקשה ממך, מחול לי על שהפרעתי לך. שמי הוא 'ישראל מאיר' ואני גר כאן בעיירה ראדין הסמוכה. ואם תשאל על פשר בכי, ובכן, לאחרונה הדפסתי ספר שמסביר את ההלכות של היהדות כדי להקל על בני עמי בלימוד ההלכות וקיומן, ולכן באתי לכאן להתפלל ולבקש מבוראי, שהספר אשר יצא מתחת ידי, לא יגרום מכשול חס ושלום לאף יהודי, ושבני האדם לא יטעו בהבנת ההלכה ובקיומה חס ושלום..."

הגוי סיפר את סיפורו בפני הבחורים הנדהמים, כשהוא מפטיח, "עד היום אני אחוז התפעלות מרבכם הנערץ, עד כמה אדם מסוגל לדאוג עבור עמו".

היה זה עם סיום הדפסת ספרו הגדול של ר' ישראל מאיר מראדין ה"משנה ברורה", שבמשך עשרות שנים עמל ויגע על חיבורו על מנת להקנות את ההלכה הברורה והצרופה לכלל ישראל. החפץ חיים ידע את הסוד הגדול, רק על ידי תפילות תחניות ובקשות בין האדם לבין קונו, אפשר לפעול להשלמת המטרה, כדי שעם ישראל יצעד על פי ההלכה ושלא יגרמו שום מכשולים חס וחלילה.

לאחר תפילה שכזו, אין פלא שהספר "משנה ברורה", הוא כיום ספר היסוד בהלכה המקובל והנפוץ ביותר בקרב עם ישראל.

השניים נפרדו מן הגוי לשלום, כשהם מודים לו על סיפורו הנפלא וחזרו חזרה לשיבה. אותו יום למדו שיעור מוסר נפלא על רבם הנערץ ועל מה שניתן ללמוד ממנו, אהבת ישראל תמימה וכח תפילה חזקה, מתנות נפלאות קיבלו ביום המיוחד יום שבעה עשר בתמוז.

בספר עונג לשולחן שבת, מביא מעשה נפלא. אף שצום שבעה עשר בתמוז, לא פסח על הישיבה הקדושה בראדין, בהיכל הישיבה בעיירה הליטאית "ראדין" ישבו הבחורים תלמידי הישיבה הקדושה ושקדו על תלמודם בהתמדה, למרות הצום והשרב הכבד, משתדלים לבל יסורו לרגע קט מדברי התורה הקדושה, על אף שהפעם קשה הדבר שבעתיים, עקב הצום והחום המעיק ההולך וגובר בתוך היכל הישיבה הצפוף גם ככה. שניים מהתלמידים לא עמדו בקושי, הם אחזו בעיצומה של סוגיה קשה ומורכבת הדורשת ליבון מעמיק ומרוכז. החום והצום המתיש עשו את שלהם, הם איבדו כל כיוון בין כותלי הישיבה ולפיכך החליטו לצאת קצת לאויר הצח, לנשום אויר מלוא ראותיהם שיספק אנרגיה להמשך לימודם, וכמו שאמרו חז"ל (מגילה כח:): שמעתא בעא צילותא.

יצאו השניים אל מחוץ לכותלי הישיבה בהליכה רגלית, כשהם משוחחים ומלבנים יחדיו את הטעון ליבון. אט אט הרחיקו לכת עד שלא הרגישו עד כמה הרחיקו, והמשיכו לצעוד בין השטחים החקלאיים שדות מוריקים מחוץ ליישוב.

לפתע שמעו קול בלתי מוכר הקורא להם לשלום, הם פנו לעבר הקול הקורא להם, לתדהמתם, היה זה הגוי שהשדה אשר בו הילכו נמצאת בבעלותו. הם השיבו לו לשלום, והתכוונו לשנות את כיוון הליכתם ולחזור מיד לעיירה. ואז, ללא הודעה מוקדמת שאל אותם הגוי שאלה אשר השאירה אותם מופתעים, "איך מרגיש ישראל מאיר?"

השניים לא האמינו למשמע אזניהם, גוי זר שואל לשלום רבם הנערץ רבי ישראל מאיר הכהן בעל ה"חפץ חיים" מראדין, ועוד מעיז לבטא את שמו הפרטי כמי שמכירו מאז ומעולם... הגוי שהבחין בארשת ההפתעה שעל פניהם, הבין שהוא חייב להעניק להם הסבר על פשר שאלתו התמוהה.

"בוודאי מעוניינים אתם לדעת כיצד מכיר אני את רבכם ואף יודע את שמו, הסכיתו ושמעו", והשניים כיבדוהו והאזינו לסיפורו, "ברשותי יש שדות מוריקים, צאן ובקר אשר מידי יום מטפל אני בהם. מידי בוקר עם עלות השחר יוצא אני מביתי לכאן ומתחיל לעבד את השדות שברשותי. יום אחד כאשר התקרבותי לשדה שמעתי מכיוון היער הסמוך קולות מזורים שנדמו כיללות של

תפילה לדורות

התפילה תיערך ע"י מו"ר
רבי בניהו שמואלי שליט"א
בט"ו באב (2.8) בעת רצון

הנרשמים עד ג' מנחם אב
(21.7) יזכו שיתפללו עליהם גם
בציין רבינו האריז"ל

בתרומה של 55 ש"ח בלבד!
02-624-9000

עלון זה יוצא לאור ע"י ישיבת המקובלים "נהר שלום" תכנן רח' שילה 6 ירושלים ניתן להשיג בטלפון: 02-6222560 | ניתן לקבל את העלון מידי שבוע לתיבת המייל, ע"י שליחת בקשה למייל: m6222560@gmail.com
לתרומות או למסירת שמות לפדיון נפש ע"י מקובלי ורבי הישיבה בטלפון: 02-624-9000

קייטרינג
משובח

להזמנות 058-325-8900

למסירת שמות
02-6222-560

ע"י מו"ר המקובל
רבי בניהו שמואלי שליט"א

פדיון נפש
במסורת הר"ש

זכרון נפש זה הוא תועלת ותרומה לכל ציה שלא תבא ובפיט לזולם שיתרשא בנחמה וכבר היו נמסים ובדוקים אותו יותר נאלץ פנטיים, וזהו מועיל בעצרת ה' תקב באותה טעם, והזויה נכרת תועלתו ותרושתו לכל אדם והו' אנושים מה גדלו מעשיך ה' (פסי עין היים)